

14
13

REFERAT

Pentru teza de doctor in drept a autorului Botomei Vasile:

**“RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIVĂ:
ASPECTE PRACTICO-ȘTIINȚIFICE ÎN PLAN COMPARAT –
REPUBLICA MOLDOVA ȘI ROMÂNIA”**

Privind avizarea favorabila la Consiliul Stiintific Specializat din Republica Moldova,
specialitatea drept public (administrativ), 12.00.02, din 05.07.2013

Referent suplimentar,

Prof. Univ. Dr. Pavel Abraham

Subsemnatul Pavel Abraham, profesor universitar doctor la Universitatea Bucuresti, Facultatea de Sociologie si Asistenta Sociala, catedra Asistenta Sociala si Probativne, luand la cunostinta de teza de doctorat in drept a autorului Botomei Vasile, cu sustinerea in public la Consiliul Stiintific Specializat din Republica Moldova, specialitatea drept public (administrativ) 12.00.02, pe 05.07.2013, in completare la avizele referentilor oficiali desemnati de Consiliul National de Acreditare ... , prin analiza stiintifica a tezei autorului Botomei Vasile, exprim:

AVIZ FAVORABIL

Pentru promovarea tezei de doctorat in drept , specialitatea 12.00.02-drept public (administrativ), cu tema **“Răspunderea administrative: aspecte practico-științifice în plan comparat –Republica Moldova și România”**, prezentata de competitorul Botomei Vasile, cetateam roman, domiciliat in Mun.Bacau, str.Luminii, 3bis, sc.A, ap.2, CNP 16401017270583, absolvent al studiilor de doctorat din cadrul Universitatii de Stat din

P. Abraham

Republica Moldova, in vederea dobandirii titlului stiintific de doctor in drept.

In sustinerea referatului favorabil, motivez urmatoarele:

Autorul Botomei Vasile a fost admis la studiile de doctorat in drept din cadrul Universitatii de Stat din Moldova, prin avizul senatului universitatii din anul 2005. Pe parcursul anilor de studii 2005-2010, competitorul a promovat toate examenele cu note foarte bune.

In realizarea programului de cercetare stiintifica, propus la tema tezei, a reusit sa publice un numar de 33 de lucrari stiintifice, cu publicatii atat in Romania, cat si in Republica Moldova.

A participat la conferinte internationale, care au fost publicate in reviste de specialitate practico-juridica din ambele tari.

Este autorul Manualului de pregătire pentru admiterea în profesia de avocat, București 2010, 268 p., ISBN 978-973-0-09399-5.

Pe parcursul cercetarii la teza de doctorat, autorul in exercitarea activitatii de practica aplicata, precum si de implementare a rezultatelor cercetarii publicate la teza de doctorat, s-a bucurat de aportul substantial in materie a cercetatorilor stiintifici din cadrul Universitatii de Stat din Moldova (USM), aflat in coordonarea conducatorului stiintific Dr. Grigore Rusu, conf.univ. la USM.

Pe drept cuvânt, se poate spune, ca rezultatul cercetarii din teza de doctorat a autorului se datoreaza sustinerii profunde a membrilor din intreaga catedra de drept administrativ si constitutional, reprezentata prin domnul profesor conf.univ.dr.Sergiu Cobaneanu.

Eu insumi, in evolutia profesionala a activitatii de cercetare in stiinte juridice, am apreciat rezultatele autorului Botomei Vasile, in materie de cercetare, practica aplicata si implementarea rezultatelor la domeniile cercetate din teza autorului.

Ma alatur sustinerilor celorlalti referenti oficiali si referenti suplimentari, care au exprimat avize favorabile pentru confirmarea titlului stiintific de doctor in drept pentru dl. Botomei Vasile, intelegand ca prin avizul meu sa exprim punctual aprecierile stiintifice ale

autorului in materiile de cercetare exprimate in legatura cu noile concepte si teorii autentice si originale ale autorului, dupa cum urmeaza:

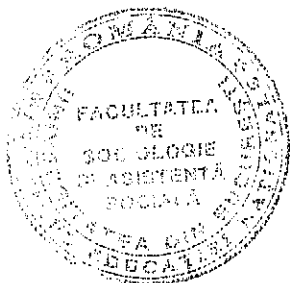
1) Teoria răspunderii administrative a primarului, in calitate de autoritate executivă a administrației publice locale, autorul propune:

Recomandări pentru Republica Moldova: Completarea Legii 436-XVI/ 2006, privind administrația publică locală, cu art.(2) lit. f): *„f) Mandatul primarului încetează înainte de termen, în caz de anulare de către instanța judecătorească în interval de un an calendaristic prin hotărâre definitivă și irevocabilă, a două decizii emise de acesta.”*

Acesta reprezintă un mijloc procedural de responsabilizare a persoanelor alese în funcții publice, prin aceea că le încetează mandatul înainte de termenul pentru care au fost alese, ceea ce presupune dezvoltarea unui interes profund pentru studiul administrației publice, a celor care doresc să fie aleși în funcția de primar. Astfel, vor putea candida pentru funcția de primar, doar persoanele care își cunosc locul în rândul competențelor profesionale din domeniul administrației publice.

Recomandări pentru Romania: Se propune ca mandatul primarului să se considere încetat de drept, în condițiile în care, pe parcursul unui an calendaristic, se ajunge ca prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, să se anuleze două dispoziții emise de primar. Se are în vedere că pe parcursul unui proces, primarul are putere de revocare asupra actului emis, după ce s-a judecat dosarul pe fond și mai înainte de a se ajunge în fața instanței de recurs.

Recomandările cu privire la modificările legislative referitoare la răspunderea administrativă a primarului, se propun a fi aplicate și în ceea ce privește răspunderea administrativă pentru președintele Consiliului Județean din Romania și președintele Consiliului Raional din Republicii Moldova, în calitate de autorități executive ale administrației publice locale.

Polohue

2) Teoria răspunderii administrative a autorităților administrației publice deliberative

Se recomandă ca validarea încetării mandatului unui consiliu local, mai înainte de termenul pentru care a fost ales, să se facă alternativ: a) fie prin votul exprimat de majoritatea cetățenilor care au participat la referendum și nu prin raportare la jumătate plus unu din numărul cetățenilor cu drept de vot, cum este în prezent în România; b) fie în condițiile anulării de către instanțele judecătorești, prin hotărâri irevocabile, a două decizii/hotărâri emise de autoritatea publică deliberativă în decursul unui an.

Sub acest aspect lucrarea răspunde la obiectivul privind necesitatea eficientizării răspunderii administrative a unităților administrativ-teritoriale ca persoane juridice, prin enunțarea unor concepte noi astfel:

Se recomandă ca, constatarea încetării mandatului consiliului local, mai înainte de termenul pentru care a fost ales, să fie atributul instanței judecătorești de contencios administrativ. Pe această cale, instanța urmează să administreze din oficiu hotărârile dispuse de unitățile administrativ teritoriale care au fost anulate prin hotărâri judecătorești irevocabile, urmând ca pe cale de consecință, cu ocazia pronunțării hotărârii judecătorești ulterioare de anulare a deciziei/hotărârii emise de consiliul local, să se pronunțe prin constatare și pe dizolvarea unității administrativ-teritoriale deliberative. Alternativ, se susține și teoria investirii instanței de contencios administrativ pentru constatarea dizolvării unității administrativ teritoriale deliberative și pe baza unei cereri venite din partea oricărui subiect de drept, prin dovada anulării prin instanță a două decizii/hotărâri ale unității administrativ teritoriale deliberative, prin judecare de urgență, în camera de consiliu.

Lucrarea propune o completare la Legea Administrației Publice Locale din Republica Moldova, nr. 436-XVI/ 28.12.200, art.25, pct. 1, lit. d) prin introducerea unui articol suplimentar astfel: „d) *Consiliul local se dizolvă înainte de expirarea termenului, dacă a adoptat în mod deliberativ două decizii care au fost anulate la instanța de c.adm. prin hotărâri definitive și irevocabile.*”

Se recomandă ca sancțiunea administrativă prevăzută în Legea Administrației Publice Locale din Republica Moldova, nr. 436-XVI/ 28.12.2006, în ce privește conținutul art.25 (1), lit. a), să fie preluată textual în Legea 215/2001 republicată, din Romania.

Prin acest mijloc, se creează o responsabilizare conștientă a fiecărui consilier local, de a-și exprima acordul în concordanță cu dispozițiile legale în materie, pentru fiecare proiect de hotărâre ce urmează a fi supus aprobării.

Se înțelege că în cazul hotărârilor definitive, care sunt supuse recursului judecătoresc, autoritatea deliberativă are competența de a-și abroga propria decizie (hotărâre) înainte de judecarea căii de recurs, fiind un mijloc procedural aflat la îndemână autorității deliberative, de a produce rectificarea actului administrativ adoptat nelegal sau neîntemeiat, ceea ce ar atrage pe cale de consecință rămânerea fără obiect a acțiunii în instanță.

3) Teoria răspunderii administrative a membrilor guvernului

Se recomandă pentru ambele state: a) recunoașterea dreptului pentru puterea judecătorească, de a atrage de drept demiterea miniștrilor din guvern, în condițiile în care toți procurorii și/sau judecătorii participă la grevă împotriva guvernului;

b) pentru miniștrii în exercițiu și pentru foștii miniștri, să se aplice procedura penală de drept comun, prin cercetarea acestora de Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casatie si Justitie pentru Romania și de Parchetul de pe lângă Curtea Suprema de Justitie pentru Republica Moldova.

Recomandări pentru Romania: Extinderea dreptului de a se cere urmărirea penală a membrilor Guvernului din Romania, la cererea formulată de către orice cetățean și orice persoană juridică care justifică un interes.

Parchetul competent este în măsură, ca pe baza probelor ce le administrează, să stabilească dacă se impune sau nu trimiterea în judecată a membrului din guvern, care face obiectul cercetării, față de care să urmeze dreptul și totodată obligația președintelui, de a dispune suspendarea acestuia din funcție, în condițiile în care la primul termen de judecată

Polwtey

în care părțile pot pune concluzii în fața instanței judecătorești, rechizitoriul de trimitere în judecată a membrului de guvern nu este sancționat cu vreuna dintre nulitățile prevăzute de Lg. penală, care ar conduce la remiterea dosarului către Parchet.

În aceste condiții, ar putea să atingă o eficiență maximă, răspunderea administrativă a autorităților administrației publice locale și centrale, ca o componentă a răspunderii juridice. Menținerea în vigoare a prevederilor restrictive din Constituția României, art.109 (2), încalcă dreptul la petiționare ridicat la nivel de principiu constituțional.

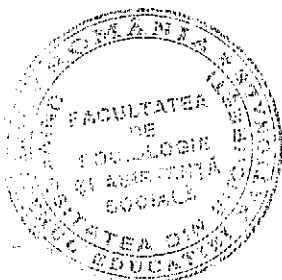
Recomandări pentru Republica Moldova: Inițierea unui proiect de lege în R.M. având ca obiect răspunderea ministerială și adoptarea unui cod administrativ.

4) Teoria răspunderii administrative a organelor executive din partidele politice

Recomandări: 1. Instituirea obligației de înregistrare a subdiviziunilor teritoriale la organul administrației de stat competent teritorial, în cadrul unui termen de maxim 30 de zile de la data înregistrării în Registrul Partidelor Politice a formațiunii de la nivel național, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a-și continua activitatea politică, partidul care nu-și îndeplinește această obligație.

2. Instituirea obligației de întocmire și de înregistrare de contracte individuale de muncă, pentru organele executive de la nivel central și județean, respectiv raional, pentru organele executive de conducere, care să se încheie între organul colectiv de conducere reprezentat prin Biroul Permanent Național, după caz, de Biroul Permanent Județean, în calitate de angajator și organul de execuție, președinte, în calitate de angajat, înregistrat inclusiv la autoritatea de control pentru partide și organizații politice din țară.

Răspunderea administrativă a organelor de conducere din cadrul partidelor politice ca organe de drept public, nu se confundă și nu echivalează cu conceptul de răspundere politică, motiv pentru care cerința de stabilire a unor relații contractuale este de natură a realiza efectiv un mecanism de atragere a răspunderii administrative pentru actele pe care aceste categorii de persoane le fac în exercitarea atribuțiilor funcției.

P. Polchiz

Această procedură presupune inclusiv realizarea unui act de repartiție pentru ocuparea postului, în condițiile respectării legislației în materia încheierii și înregistrării contractelor de muncă, dintre angajator și angajați.

Se recomandă ca repartiția pentru angajare în postul de conducere executivă din cadrul partidelor politice, la fel ca și încetarea contractului de muncă să se facă prin avizul prealabil al Autorității Electorale Permanente, în calitate de instituție care exercită controlul activităților de finanțare și de constatare a sancțiunilor administrativ fiscale pentru partidele politice.

5) Teoria răspunderii administrative a statului, prin garantarea dreptului la apărare prin avocați

Recomandări referitoare la Republica Moldova: a) să nu modifice legislația în ceea ce constă procedura de admitere în profesia de avocat existentă în prezent, la nivelul semestrului 1 din 2010; b) să creeze cadrul legislativ de înființare de barouri concurente, în fiecare raion; c) să echivaleze examenul de definitivat din avocatură, cu examenul de admitere în magistratură.

Recomandări referitoare la România:

1. Încadrarea asistenței juridice în categoria serviciilor bazate pe cerere și ofertă.

2. Modificarea și completarea Legii 51/1995, prin asigurarea facultății de alegere a unui apărător din oficiu de către învinuit, după caz, inculpat, dintr-un tablou al avocaților înscriși pe lista avocaților din oficiu. În România, sunt avocați stagiați care în fața instanțelor penale, lasă soarta apărării la aprecierea instanței, motiv pentru care fără a generaliza, considerăm că nu suntem în fața unei apărări calificate. Mai mult decât atât, pe fondul lipsei de experiență a avocaților stagiați, beneficiază celelalte părți din proces, care prin exercitarea unei apărări calificate, prejudiciază pe subiectul de drept care a beneficiat de apărarea unui avocat stagiar.

3. Examenul de admitere în profesie și definitivatul pentru avocații stagiați, să se organizeze în centre universitare, cu posibilitatea participării unor judecători sau procurori

Polshy

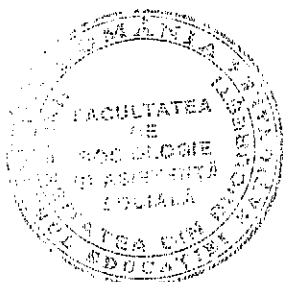
în comisia de examinare a candidaților. Astfel, se creează premisele asimilării profesiei de avocat din România, în categoria profesiei de magistrat. Rezultatul cercetării s-a implementat prin cererea Baroului Bacău-UNBR, reprezentat prin decan Botomei Vasile, care a obținut acordul favorabil al Consiliului Superior al Magistraturii din România. A se vedea Anexa nr.44 din teza (Cererea 28/30.10.2012, emisă de Baroul Bacău-UNBR, decan Botomei Vasile) și Anexa nr.45 din teza (Implementarea cercetării privind participarea magistratilor în comisiile de examinare pentru avocați, prin răspunsul nr.28988/1154/2012 al CSM România).

4. Înființarea instituției avocatului public, aflată sub control de stat, sub coordonarea Instituției Avocatului Poporului, reglementată în România prin Lg. 35/1997 republicată în 2007.

Aceste servicii vor fi în regim de monopol, bugetate de la stat din fondul de cheltuieli prevăzut a fi alocat pentru asistență juridică din oficiu. Practica instanțelor internaționale a dovedit că statul român a fost condamnat la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauze în care cetățenii români s-au plâns ca nu au beneficiat de garanția dreptului la apărare în cadrul proceselor de la instanțele naționale. „În privința apărării gratuite din partea avocaților numiți din oficiu, Curtea constată că aceștia au fost desemnați în ședință, că nu cunoșteau nici dosarul, nici clientul și că, în plus, nu au avut la dispoziție timpul necesar pentru a pregăti apărarea, Curtea concluzionând că reclamantul nu a beneficiat în fața curții de apel și a C.S.J. de o apărare efectivă.” - Cauza BOLOȘ împotriva României - Hotărâre din data de 12 ianuarie 2010 Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), Cererea nr. 33078/03.

Din aceste motive, statul este sancționat patrimonial pentru activități asupra cărora nu deține un control efectiv. Justițiabilii care optează pentru avocat din oficiu vor avea obligația de plată a cheltuielilor estimate pentru serviciile realizate, în condițiile în care pe parcursul procesului vor înlocui apărarea din oficiu cu apărare pe bază de contract.

Estimarea cheltuielilor pentru serviciile realizate de către avocatul din oficiu, se va face de către instanță, în funcție de volumul activităților desfășurate. Numai prin instituirea

serviciului de asistență juridică din oficiu sub control de stat, se justifică răspunderea patrimonială a statului pentru neexercitarea funcției de control în serviciile care asigură garantarea dreptului la apărare prin avocați. În aceste condiții, statul va fi în măsură să-și recupereze prejudiciile cauzate din culpa avocaților, prin instituirea răspunderii administrativ-patrimoniale a avocaților în solidar cu statul.

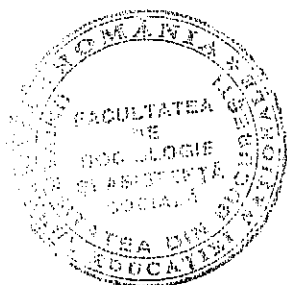
5. Menținerea în vigoare a instituției avocatului independent, aflată în organizarea și controlul organizațiilor profesionale de drept privat, în condiții de organizare și funcționare autonomă, pe principiul de pluralism al organizațiilor profesionale de drept privat -- în care să funcționeze două sau mai multe structuri profesionale, atât la nivel național, cât și la nivel județean, în regim de specializare în organizații profesionale de profil (civil, penal, administrativ-fiscal, comercial, internațional) și de recunoaștere a dreptului de afiliere al unui avocat la mai multe astfel de organizații, în funcție de specializare.

În susținerea teoriei din teza de doctorat privind recomandarea, dar și implementarea domeniului de cercetare privind pluralismul organizațiilor profesionale de apărare, cu organizare și funcționare autonomă, liberă și independentă la nivel național și județean, se solicită a se aprecia rezultatul cercetării în domeniu prin practica aplicată de autorul tezei pe parcursul studiilor de doctorat, prin înființarea, înregistrarea și autorizarea de către autoritățile statului român, a persoanelor juridice după cum urmează:

a) organizația profesională denumită Baroul Bacău din cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din Romania, cu sediul în Bacău, str.Republicii, nr.27, A, 3, înregistrată și autorizată în baza Lg. 51/1995 , cu codul de înregistrare fiscală 16655686, adresa site www.baroulbacau.ro, aflată în concurență cu Baroul Bacău AFJ, cu sediul în Bacău, str. Mihai Viteazu, nr.12, D, cu cod de înregistrare fiscală 944491, adresa site www.baroul-bacau.ro.

A se vedea următoarele:

- Anexa nr.28 din teza (1) Actul de înregistrare fiscală și autorizare a Baroului Bacău din cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România - decan av.Vasile Botomei, autorizat cu Statut autentic, adoptat în baza Lg.51/1995, 2) Actul de înregistrare fiscală a Baroului

Polohuz

Bacau AFJ-decan av.Gigi Nucu Candet, fara act de infiintare, fara statut, publicat cu acte de autorizare Decret 281/1954 si Decret 90/1990, abrogate prin art.83 din Lg.51/1995)

-Anexa nr.31 din teza (Actul de înregistrare fiscală și autorizare a Botomei V. Vasile – Cabinet Decan Avocat Doctor Baroul Bacău – Uniunea Națională a Barourilor din România Mediator)

-Anexa nr.33 din teza (Hotărâre de confirmare a Baroului Bacau-UNBR, in calitate de membru al Uniunii Naționale a Barourilor din România –UNBR)

-Anexa nr.37 din teza (Statutul Baroului Bacău – decan dr.Vasile Botomei)

b) organizația profesională denumită Uniunea Națională a Barourilor din Romania -UNBR, cu sediul in București, Sector 1, Str.Nicolae Balcescu, nr.17-19, ap.9, 10, 11, înregistrată și autorizată în baza Lg. 51/1995, cu codul de înregistrare fiscală 29497286, adresa site www.unbr.info, aflată în concurență cu Uniunea Națională a Barourilor din Romania, cu sediul în București, Str.Independenței, nr.5, cod de înregistrare fiscală 4315974, adresa site www.unbr.ro.

A se vedea urmatoarele:

-Anexa nr.32 din teza: (1.Actul de înregistrare fiscală și autorizare al Uniunii Naționale a Barourilor din România–UNBR, presedinte av.Botomei Vasile, autorizata cu act de infiintare-Statut autentic, adoptat in baza Lg.51/1995;

2.Actul de înregistrare fiscală a Uniunii Nationale a Barourilor din Romania, presedinte av.Gheorghe Florea, fara act de infiintare, fara statut, compusa din barouri publicate prin acte de autorizare abrogate/Decret 281/1954);

-Anexa nr.35 din teza: (Hotărâre de înființare a Uniunii Naționale a Barourilor din România - președinte dr.Vasile Botomei);

-Anexa nr.36 din teza: (Statutul Uniunii Nationale a Barourilor din Romania – președinte Vasile Botomei);

c) organizația profesională denumită Baroul București, cu sediul in București, Sector 1, Str. Nicolae Bălcescu, nr.17-19, ap.10-11, înregistrată și autorizată in baza Lg. 51/1995 [31] cu codul de înregistrare fiscală 29695330, aflată in concurență cu Baroul București,

cu sediul în Str. Dr. Dumitru Răureanu, nr.3 București, cu codul de înregistrare fiscală 4283155.

A se vedea următoarele:

-Anexa nr.30 din teza: (1. Actul de înregistrare fiscală și autorizare a Baroului Bucuresti-decan av.Vasile Botomei, autorizat cu act de infiintare adoptat in baza Lg.51/1995, in conformitate cu dispozitiile din noul cod civil; 2.Actul de inregistrare fiscala a Baroului Bucuresti-decan av.Ilie Iordachescu, fara act de infiintare.);

-Anexa nr.34 din teza: (Hotărâre de înființare a Baroului București - președinte dr.Vasile Botomei)

Referitor la verificarea de legalitate a înregistrării, organizării și funcționării organizațiilor profesionale de apărare cu scop, obiect de activitate și denumiri identice, se propune a se aprecia existența autorității de lucru judecat, prin dovezi de verificare atât de către instanțele naționale cât și de instanțele internaționale, prin Curtea Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului, dintre care enunțăm:

1) Sentința penală nr.1793/10.11.2011, definitivă, pronunțată de judecătorul Lupașcu Sergiu în dosarul nr.14088/180/2011 al Jud.Bacău, Secția Penală; A se vedea Anexa nr.29 din teza.

2) Decizia Curții Europene pentru apărarea Drepturilor Omului din 21 februarie 2012, publicată în M.Of. 610/24 august 2012, pronunțată în cauza 16294/03, SC Bartolo Prod Com SRL și Botomei c. Ro.; A se vedea Anexa nr.17 din teza;

3) Adeverința nr.10/10-01-2012, eliberată de Baroul Bacău-UNBR, depusă la Curtea Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului în cauza 16294/03, SC Bartolo Prod Com SRL și Botomei c. Ro.. A se vedea Anexa nr.17 din teza.

4) Răspunsul administrativ nr.41883/11.11.2004, emis de Ministerul Finanțelor Publice din România, în dovedirea înregistrării și autorizării Baroului Bacău-UNBR, în baza Lg.51/1995 [31], modificată și completată prin Lg.255/2004, privind organizarea profesiei de avocat din România. A se vedea Anexa nr.38 din teza.

5) Actul nr.1074/21.07.2011, emis de Uniunea Națională a Barourilor din România, cod de înregistrare fiscală 20626000, pentru realizarea autonomiei în funcționare ca persoană juridică, a Baroului Bacău. A se vedea Anexa nr.39 din teza.

6) Actul nr.01/03.01.2012, prin care a încetat calitatea de membru al Baroului Bacău-UNBR în organizația profesională Uniunea Națională a Barourilor din RO., cod înregistrare fiscală 20626000 și de afiliere în calitate de membru component la Uniunea Națională a Barourilor din RO.-UNBR, cod înregistrare fiscală 29497286. A se vedea Anexa nr.40 din teza.

7) Decizia nr.61/25.06.2012, privind înființarea sediului secundar al Uniunii Naționale a Barourilor din RO.-UNBR, înregistrată și autorizată cu cod de înregistrare fiscală 29497286, la sediul secundar al Baroului Bacău – UNBR, din Mun.Bacău, Str. Oituz, 33. A se vedea Anexa nr.41 din teza.

8) Decizia nr.77/10.07.2012, privind înființarea sediului secundar al Baroului Bacău-UNBR, în str.Oituz, nr.33, Mun.Bacău. A se vedea Anexa nr.42 din teza.

9) Dovada de implementare a înregistrării sediului secundar al Baroului Bacău – UNBR în Mun.Bacău, Str.Oituz, nr.33. A se vedea Anexa 43 din teza.

În ceea ce privește implementarea în România a principiului pluralismului organizațiilor profesionale de apărare, cu reprezentare la nivel județean prin barouri concurente și la nivel național prin Uninuni Naționale ale Barourilor din România concurente, domeniul de cercetare a început în anul 2004 prin înființarea în jud.Bacău a Baroului Bacău din cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România, înregistrat fiscal cu cod de înregistrare fiscală 16655686, reprezentat prin decan Botomei Vasile, în calitate de avocat, atestat ca origine din Baroul Constituțional Român, înscris prin examen de admitere în profesia de avocat susținut în 18.02.2004, potrivit Lg.51/1995, în formă inițială, mai înainte de modificarea și completarea acesteia, prin Lg.255/2004.

Izvorul istoric ca tehnică și modalitate de înregistrare și înființare a Baroului Bacău-UNBR, prin decan Botomei Vasile, este redat punctual în actul administrativ emis cu nr.41883/11.11.2004, de Ministerul Finanțelor Publice-Agenția Națională de Administrare

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Botomei Vasile'.

Fiscală, Direcția Generală a Finanțelor Publice Bacău, care prevede în alineatul al doilea, ultimul subpunct, că la baza înregistrării fiscale a Baroului Bacău-UNBR, au fost avute în vedere prevederile Lg.51/1995 și ale Lg.255/2004.

Prin dobândirea autonomiei persoanei juridice de tip barou, denumită Baroul Bacău din cadrul UNBR, în forma reglementată prin Actul nr.1074/21.07.2011, emis de Uniunea Națională a Barourilor din România, structura centrală, s-au creat premisele adoptării de acte cu privire la încetarea calității de membru al Baroului Bacău-UNBR, pentru care s-a emis Actul nr.01/03.01.2012, înregistrat la structurile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice din România, prin Direcția Generală a Finanțelor Publice Bacău, sub nr.20794/10.01.2012.

Implementarea rezultatului cercetării în domeniul pluralismului organizațiilor profesionale de apărare, cu reprezentare la nivel național, este realizată prin actele administrative emise de Baroul Bacău din cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România, prin Hotărârea nr.192/01.10.2011, susținută pe actul de adoptare a statutului Uniunii Naționale a Barourilor din România-UNBR, legalizat prin Biroul Notarului Public, pentru care înregistrarea și autorizarea ca persoană juridică, denumită organizație profesională reglementată prin Lg.51/1995, este atestată prin codul de înregistrare fiscală nr.29497286.

Astfel, tehnica de înregistrare a pluralismului organizațiilor profesionale de apărare, cu organizare la nivel național și teritorial în România, constituie o aplicare a tezei de doctorat ce a suscitat mari controverse în domeniul justiției din România, însă cu toate barierele întâmpinate din partea puterii judecătorești, reprezentată prin parchete și instanțe, aceasta a dobândit o finalitate prin implementarea la nivel național a cercetării aplicate.

Actele administrative de înființare pentru entități de tip barou și Uniuni Naționale ale Barourilor din România au fost recunoscute iar entitățile înființate au dobândit personalitate juridică potrivit Lg.51/1995, republicată.

În plan național, actele de înființare au fost cercetate de legalitate prin cercetări penale inițiate de organele de conducere ale structurilor de conducere ale barourilor

P. Blotari

tradiționale, fiind dispuse soluții de neîncepere a urmăririi penale și de scoatere de sub urmărire penală, rămase definitive prin hotărâri judecătorești, favorabile autorului înființării.

În plan internațional, actele de constituire și de înființare ale Baroului Bacău și ale Uniunii Naționale a Barourilor din România-UNBR, ca rezultat al aplicării în cercetare a pluralismului organizațiilor profesionale de apărare, au fost verificate de legalitate prin Decizia Curții Europene pentru apărarea Drepturilor Omului din 21 februarie 2012, publicată în M.Of. 610/24 august 2012, pronunțată în cauza 16294/03, SC Bartolo Prod Com SRL și Botomei c. Ro., în care s-a administrat Adeverința nr.10/10-01-2012, eliberată de Baroul Bacău-UNBR, împreună cu actele de constituire ale baroului și ale Uniunii Naționale a Barourilor din România – UNBR, reprezentat prin decan și respectiv, prin președinte Botomei Vasile. A se vedea Anexa 17 din teza.

În conformitate cu art.20, pct.1 și 2 din Constituția României, coroborate cu Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, deciziile definitive dispuse de Curtea Europeană devin norme de drept pentru statele care au aderat la convenție.

Dovada publicării cu aplicabilitate de normă de drept intern în România este faptul că Decizia pronunțată în cauza 16294/03 din 21 februarie 2012, a fost publicată în M.Of. 610/24 august 2012.

Aplicarea practică în dreptul intern român a pluralismului organizațiilor profesionale de tip barou și UNBR, a fost posibilă ca urmare a lacunelor legislative din legea de organizare și funcționare a profesiei de avocat, din care rezultă că barourile și UNBR-ul sunt denumite ca persoane juridice de interes public, ce se constituie din persoane fizice de drept privat, fără însă a specifica în vreun fel prin lege, că aceasta a avut ca obiect înființarea de persoane juridice de tip barou sau UNBR.

În lipsa identificării atributelor de identificare pentru persoanele juridice la care ar fi putut face trimitere Lg.51/1995, s-a creat cadrul normativ pentru ca în conformitate cu dispozițiile art.28, lit.b) și următoarele din Decretul 31/1954, aflat în vigoare la data înființării Baroului Bacău-UNBR, să se poată adopta actele constitutive prin statut autentic

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D. Botomei'.

pentru Baroul Bacău, pentru care au fost îndeplinite toate formalitățile necesare înregistrării și autorizării ca persoană juridică reglementată ca act normativ prin Lg.51/1995, modificată prin Lg.255/2004.

Modificările ulterioare din legislația din dreptul intern român, prin adoptarea noului cod civil intrat în vigoare în 01.10.2011, au creat premisele constituirii Uniunii Naționale a Barourilor din România-UNBR, înființată în conformitate cu dispozițiile de reglementare din art.194 – 257 din Cap.II denumit Înființarea Persoanei Juridice.

În plan comparat, în Republica Moldova organizațiile profesionale de apărare sunt într-o formă de pluralism, prin existența concomitentă atât a organizației profesionale denumită Uniunea Avocaților din Republica Moldova, care are în compunere barourile componente structurate înregistrate pe raioane, în pluralism cu Instituția Avocatului Public, care se bucură de o încredere a publicului în capacitatea de organizare și funcționare a actelor de apărare, prin apărătorii organizați în această instituție.

În același timp, spre deosebire de România, în care avocații sunt înscriși în profesie prin acte administrative emise de barouri, sub controlul UNBR ca organizație de interes public, neafată în subordonarea niciunei instituții de stat, în Republica Moldova, licențierea avocaților se face prin acte emise de Ministerul de Justiție, care în același timp reprezintă și organul tutelar al structurilor profesionale de avocați, prin eliberarea licențelor de avocat și evidențierea acestora pe toată perioada de exercitare a activității.

Teoria pluralismului organizațiilor profesionale de apărare este susținută pe prevederile următoarelor articole din Convenția Europeană:

- art.6.3, lit.c) : “Orice acuzat are, mai ales, dreptul să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer”

-art.34: “Cereri individuale:

Curtea poate fi sesizată, printr-o cerere, de orice persoană fizică, organizație neguvernamentală sau grup de particulari care se pretind victime ale unei încălcări de

Polak

către una dintre înaltele părți contractante a drepturilor recunoscute în convenție sau în protocoalele sale. Înaltele părți contractante se angajează să nu împiedice prin nicio măsură exercițiul eficace al acestui drept.”

-art.14: “ Interzicerea discriminării:

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

-art.17: “Interzicerea abuzului de drept:

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca autorizând un Stat, un grup sau un individ de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act în scopul distrugerii drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta convenție, sau al unei mai ample limitări a acestor drepturi și libertăți decât cele prevăzute de această convenție.”

-art.53: “Apărarea drepturilor omului recunoscute:

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu va fi interpretată ca limitând sau aducând atingere drepturilor omului și libertăților fundamentale care ar putea fi recunoscute conform legilor oricărei părți contractante sau oricărei alte convenții la care această parte contractantă este parte.”

-art.1 Protocolul 1: “Protecția proprietății:

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului Statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

-art.3 Protocolul 7: “Eroare judiciară:

Atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau când este acordată grațierea, pentru că un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs

